

Forskrift om regionale miljøtilskot i jordbruket, Rogaland

Heimel: Fastsett av Fylkesmannen i Rogaland .XXXX med heimel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 og delegeringsvedtak 23. november 2018 nr. 1751.

Kapittel 1. Innleiande føresegner

§ 1. Formål

Formålet med tilskot etter forskrifta er å bidra til å ta vare jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfald, kulturmiljø og kulturminne, stimulere til god jordhelse og tilgang til jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidlar, utslepp til luft og avrenning til vatn frå jordbruket.

§ 2. Verkeområde

Forskrifta gjeld i Rogaland fylke.

§ 3. Grunnvilkår

Dei som kan få tilskot etter denne forskrifta er:

- føretak som har gjennomført tiltak på areal dei disponerer i søknadsåret, eller som etter siste søknadsfrist har fått utført klimarådgiving for si driftseining. Føretaket må drive vanleg jordbruksproduksjon på ein eller fleire landbrukseigedomar, og må vere registrert i Einingsregisteret.
- beitelag kan søkje tilskot for drift etter § 5. I denne forskrifta er beitelag avgrensa til å gjelde samanslutningar som er registrerte som samvirkeføretak eller foreining i Einingsregisteret, der hovudformålet er å samarbeide om målretta fellesløysingar innan beitebruk og god utnytting av utmarksbeite.

Kapittel 2. Kulturlandskap

§ 4. Drift av bratt areal

Det kan gis tilskot for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattare for å ta vare på kulturlandskapet. For å ha rett til tilskot til innmarksbeite må søkjarane ha minst 15 dekar innmarksbeite med hellingsgrad minimum 1:5.

Tiltaksklasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5, innmarksbeite, innmarksbeite 1:3, innmarksbeite 1:5.

Tilskot blir fastsett per dekar.

§ 5. Drift av beitelag

Det kan gis tilskot for drift av beitelag som oppfyller vilkåra i § 3b. Beitelaget skal vere opent for brukarar som har tilgang til utmarksbeitet, og der samarbeid kan fremje bruk av beiteområdet. Nyregistrerte lag skal ha minst 5 medlemmar og 300 småfeeiningar. Etablerte lag skal ha minst 3 medlemmar og 150 småfeeiningar. Laget må organisere beitebruk på utmark i minimum 6 veker i sommarhalvåret. Laget skal sørge for at beiteområdet blir inspisert minst ein gong kvar veke. Opplysningar om gjennomført tilsyn med dato, tilsynsrunde, unormale tilhøve i beiteområdet og tiltak som er sett i verk skal laget notere ned.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskotet blir fastsett per dyr som er sleppt på utmarksbeite.

§ 6. Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskot for beiting av verdifulle jordbruksareal i følgjande område:

- a. Suldal kommune: Litlehamar, Klungtveit, Mokleiv, Lali, Hamrabø
- b. Lysefjorden: jordbruksareal øst for Lysefjordbrua
- c. Bjerkreim kommune: Dyrskog ved Ørsdalsvatnet.

Arealet skal vere i normal drift.

Tilskotet blir fastsett per dekar jordbruksareal.

Kapittel 3. Biologisk mangfald

§ 7. Slått av slåttemyr og slåttemark

Det kan gis tilskot for slått av slåttemark og slåttemyr som er gjennomført slik at naturtypen blir tatt vare på eller forbetra. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Areala skal vere registrerte i miljødatabasen Naturbase.

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 8. Beiting av kystlynghei

Det kan gis tilskot per føretak for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir teke vare på eller forbetra. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vera gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Kystlyngheia skal vere registrert i miljødatabasen Naturbase eller kartlagt og registrert av Statsforvaltaren.

Tiltaksklasse: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskotet blir fastsett per dekar kystlynghei

§ 9. Brenning av kystlynghei

Det kan gis tilskot for brenning av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen er tatt vare på eller betra. Tilskotet blir berre gitt som eit tillegg etter § 8. Beiting av kystlynghei.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 10. Skjøtsel av biologisk verdifulle areal

Det kan gis tilskot per føretak for skjøtsel av myr med verdi svært viktig eller viktig i følgjande kategoriar: A01 – Intakt låglandsmyr, A03 – Terrengdekkande myr, A05 – Rikmyr, A07 – kystmyr, D07 – slåtte- og beitemyr. I tillegg kjem myr som etter NIN-systemet er kartlagt som semi-naturleg myr med kvalitet 2, 3 eller 4. Myrarealet må grense inn mot fulldyrka jord eller innmarksbeite.

Skjøtsel inkludert beiting skal vere gjennomført slik at det biologiske mangfaldet blir tatt vare på eller forbetra. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Områda må vere kartfesta i miljødatabasen Naturbase.

Tiltaksklasse: Svært viktig, viktig.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 11. Skjøtsel av trua naturtypar

Det kan gis tilskot til beite av naturbeitemark og hagemark i jordbrukslandskapet. Beitinga skal vere gjennomført slik at det biologiske mangfaldet blir tatt vare på eller forbetra. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Områda må vere kartfesta i miljødatabasen Naturbase.

Tiltaksklasse: beiting.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 12. Skjøtsel av styvingstre

Det kan gis tilskot for styving av tre som er gjennomført på ein skånsam måte slik at trea sitt særpreg og biologiske mangfald blir teke vare på.

Tilskotet blir fastsett per tre.

§ 13. Soner for pollinerande insekt

Det kan gis tilskot for å så og skjømte soner med pollinatorvenlege planteartar på jordbruksareal, eller soner som grenser til jordbruksareal. Sonene må ha pollinatorvenlege blomster gjennom vekstsesongen. Frøblandinga skal ikkje innehalde framande artar som Artsdatabanken vurderer ha større enn høg risiko for spreiding. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vera gjødsla eller sprøyta med plantevernmidlar.

Tiltaksklasse: Eiga stripe.

Tilskotet blir fastsett per meter.

§ 14. Tilrettelegging av hekke- og beiteområde for fugl

Det kan gis tilskot for å leggje til rette for hekking og beiting av fugl på eller i tilknytning til jordbruksareal:

- a. Tilrettelegging for Vipe på fulldyrka areal som er innmeldt til kommunen eller Statsforvaltaren innan 15. oktober året før.
- b. Fuglerike biotopar i våtmarksområde definert i kartportalen Temakart – Rogaland/rmp.

Tiltaksklasser: Høg tilrettelegging, låg tilrettelegging.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Kapittel 4. Kulturminne og kulturmiljø

§ 15. Drift av seter

Det kan gis tilskot for drift av seteranlegg med mjølkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst fire veker per sesong. Mjølka som blir produsert skal leverast til meieri eller foredlast på setra. Produksjonen skal svare til minimum 45 liter kumjøl eller 25 liter geitemjøl i døgnet per seter. Som seter reknast eit produksjonsstad for mjøl med husvære for folk og bufe som berre er eigna for bruk i sommarsesongen og som nyttar eit anna ressursgrunnlag enn areala nær driftssenter.

Tiltaksklasser: eigen foredling 4–6 veker, eigen foredling 6 veker eller meir, levering til meieri 4–6 veker, levering til meieri 6 veker eller meir.

Tilskotet blir fastsett per seter, fordelt på tal føretak som har dyr på setra.

§ 16. Skjøtsel av automatisk freda kulturminne

Det kan gis tilskot til skjøtsel av automatisk freda kulturminne etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4, som grensar til jordbruksareal. Skjøtselen skal vere gjennomført slik at kulturminnet er tatt vare på og er synleg i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal vere registrert i kulturminnebasen Askeladden. Føretaket må disponere minst 15 dekar med automatisk freda kulturminne for å kunne få tilskot.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 17. Skjøtsel av enkeltstående automatisk freda kulturminne

Det kan gis tilskot for skjøtsel av gravminne etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4, som grensar til jordbruksareal. Skjøtselen skal vere gjennomført slik at kulturminnet er tatt vare på og er synleg i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal vere registrert i kulturminnebasen Askeladden. Føretaket må disponere minst 3 gravminne for å kunne få tilskot.

Tiltaksklasse beiting, slått.

Tilskotet blir fastsett per stykk.

Kapittel 5. Friluftsliv

§ 18. Vedlikehald av turstiar i jordbrukslandskapet

Det kan gis tilskot for vedlikehald og merking av turstiar for den delen av stien som går over eller ved jordbruksareal. Turstien skal vere open for allmenn ferdsel, og vere ein del av eit samanhengande tursti-nettverk merka av på offentleg tilgjengeleg turkart.

Turstiar med høg tilrettelegging er turstiar som ligg innanfor ein radius på tre km målt i luftlinje frå regulerte bustadfelt, eller ligg i område definert som friluftsområde i Regionale planar med oppfølgande kartfesting i aktuell kommuneplan.

Tiltaksklasser: Høg tilrettelegging, låg tilrettelegging.

Tilskotet blir fastsett per meter.

Kapittel 6. Avrenning til vatn

§ 19. Grasdekt kantsone i åker

Det kan gis tilskot for fleirårig grasdekke langs kanten mot vassdrag på åkerareal. Sona det blir gitt tilskot for, skal ha ei breidde på minimum åtte meter, målt frå normalvasstanden i vassdraget, der minst seks meter ligg på fulldyrka areal.

Avstanden mellom vassdrag og gjødsselfri kantsone skal ikkje vere meir enn 8 meter. Vekstane skal vere godt etablerte om hausten i søknadsåret. Areala skal ikkje gjødslast eller sprøytast, og skal slåast, beitast eller pussast i søknadsåret. Jordarbeiding og såing skal ved behov skje mellom 1. mars og 1. juli.

Føretaket må minimum ha 50 meter grasdekt kantsone. Sonen må vere ved vassdrag i Jæren vannområde, Haugaland vannområde. I tillegg blir det i Dalane gitt tilskot til Hellelandsvassdraget og nedre del av Hålandselva. I Ryfylke blir det gitt til: Vostervatnet, Nordlandsvatnet, Hetlandsvatnet, Espedalsvatnet.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønsaker.

Tilskotet blir fastsett per meter.

§ 20. Kantsone i eng

Det kan gis tilskot for å ha ei kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikkje er gjødsla eller sprøyta i søknadsåret. Sona det blir gitt tilskot for, skal ha ei breidde på minimum seks meter, målt frå normalvasstanden i vassdraget, der minst fire meter ligg på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Avstanden mellom vassdrag og gjødsselfri kantsone skal ikkje vere meir enn 8 meter. Kantsona skal haustast ved slått eller beiting i søknadsåret. Jordarbeiding og såing skal ved behov skje mellom 1. mars og 1. juli.

Føretaket må minimum ha 50 meter grasdekt kantsone. Sonen må vere ved vassdrag i Jæren vannområde, Haugaland vannområde. I tillegg blir det i Dalane gitt tilskot til Hellelandsvassdraget og nedre del av Hålandselva. I Ryfylke blir det gitt til: Vostervatnet, Nordlandsvatnet, Hetlandsvatnet, Espedalsvatnet.

Tilskotet blir fastsett per meter.

§ 21. Grasdekte vassvegar og grasstriper i åker

Det kan gis tilskot for fleirårig grasdekke i dråg på åkerareal. Grasdekket skal minimum vere seks meter breitt. Grasveksten skal vere godt etablert om hausten i søknadsåret.

Tilskotet kan også gis for grasdekke på tvers av fallet i lange hellingar i åkerareal. Grasdekket skal minimum vere to meter breitt.

Vekstane skal vere godt etablerte om hausten i søknadsåret. Jordarbeiding og såing skal ved behov skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønsaker.

Tilskotet blir utmålt per meter.

Kapittel 7. Utslepp til luft

§ 22. Nedfelling av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskot for spreieing av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Det skal minimum spreieast 5 kg total-nitrogen i husdyrgjødsla per dekar og maksimalt 6 tonn per dekar per gjødsling. Utstyr som gir grunnlag for tilskot må bli nytta ved all bruk av husdyrgjødsel på arealet i søknadsåret. Siste frist for spreieing er 10. august. Statsforvaltaren kan sette seinare frist på bakgrunn av klimatiske forhold.

Arealet skal haustast ved slått eller beiting etter siste spreieing i søknadsåret.

Føretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringar som syner spreiedato og gjødselmengde spreidd per dekar.

Tiltaksklasser: nedfelling i veksande kultur, nedfelling i open åker.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 23. Nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskot for spreieing av husdyrgjødsel og biorest ved nedlegging på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Det skal minimum spreieast 5 kg total-nitrogen i husdyrgjødsla per dekar og maksimalt 6 tonn per dekar per gjødsling. Utstyr som gir grunnlag for tilskot må bli nytta ved all bruk av husdyrgjødsel på arealet i søknadsåret. Siste frist for spreieing er 10. august. Statsforvaltaren kan sette seinare frist på bakgrunn av klimatiske forhold.

Arealet skal haustast ved slått eller beiting etter siste spreieing i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spreidd ved nedlegging i open åker må moldast ned innan atten timar.

Føretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringar som syner spreiedato og gjødselmengde spreidd per dekar.

Tiltaksklasser: nedlegging i veksande kultur, nedlegging innan 18 timar i open åker.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 24. Spreieing av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskot for spreieing av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som eit tillegg til tilskot etter §§ 23–24. Tilføringssslange må bli nytta ved all bruk av husdyrgjødsel på arealet i søknadsåret.

Føretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Kapittel 8 Jord og jordhelse

§ 25. Fangvekstar sådd etter hausting

Det kan gis tilskot for fangvekstar sådd etter hausting av grønsaker, korn, poteter og rotvekstar. Fangveksten skal vere godt etablert om hausten, og skal ikkje vere hovudvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikkje sprøytast med plantevernmidlar og ikkje gjødslast etter hausting av hovudveksten. Det kan gis løyve til å sprøyte i vekstsesongen mot floghavre, hønsehirse og svartstøvler. Arealet med etablert fangvekst skal ikkje jordarbeidast før 15. februar året etter søknadsåret.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 26. Spreiing av biokol

Det kan gis tilskot til spreiing av biokol i open åker. Biokolet skal moldast ned etter spreiing.

Tilskotet blir fastsett per tonn og skal teiknast inn i kart.

Kapittel 9. Miljøavtale og klimarådgiving

§ 27. Miljøavtale

Det kan gis tilskot til føretak som teiknar miljøavtale og gjennomfører ein kombinasjon av tiltak for styrka miljøinnsats i nedslagsfeltet til vassdrag definert i kartportalen Temakart – Rogaland/rmp. Trinn 1 er dei tre første åra med miljøavtale. Trinn 2 er dei neste tre åra. Innhaldet i miljøavtalen kjem fram av vedlegg 1.

Tiltaksklasser: Trinn 1, trinn 2.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

§ 28. Klimarådgiving

Det kan gis tilskot for eit utført klimaråd som er gjort mellom 15. oktober førre år til 15. oktober i søknadsåret. Tiltaksplan utarbeidd i samband med utført rådgiving skal ligge ved søknaden, og skal vere signert av rådgivar.

Klimarådgiving skal innehalde ein heilskapleg gjennomgang av utslepp og opptak av klimagassar frå alle produksjonar på garden, med sikte på å gjennomføre klimatiltak. Behov for klimatilpassing skal inngå i rådgivinga. Tilbydarar av klimarådgiving skal vere godkjende av Landbruksdirektoratet.

Dersom det blir søkt om tilskot for gjennomført klimarådgiving i fleire søknadsperiodar skal det utarbeidast ein ny tiltaksplan der det også er gjort greie for gjennomførte tiltak frå førre tiltaksplan.

Tiltaksklasser: To-til-ein rådgiving, ein-til-ein rådgiving, grupperådgiving

Tilskotet blir utmålt per stykk.

Kapittel 10. Generelle føresegner

§ 29. Utmåling og utbetaling av tilskot

Tilskotet blir rekna ut etter satsar fastsett årleg av Statsforvaltaren. Tilskot blir gitt for det året tiltaket blir gjennomført. Det kan gis tilskot til klimarådgiving som er fullført sidan førre søknadsfrist.

Statsforvaltaren kan sette maksbeløp for tilskot eit føretak kan få innvilga per tiltak eller gruppe av tiltak.

Statsforvaltaren kan sette krav til minimum til einingar føretaket må disponere for å ha rett til tilskot.

Føretak som søker tilskot til same tiltak og som reelt sett inngår i ei felles verksemd eller på anna vis har skalafordeler gjennom samarbeid, kan få felles berekning av tilskotet. Dersom føretaka aktlaust eller med forsett ikkje opplyser om at dei er i driftsfellesskap kan dei få ta tilskotet avkorta.

§ 30. Søknad

Føretak som søker tilskot skal nytte søknadsskjema fastsett av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskot etter § 5 er fristen 15. november.

Dersom søknaden blir levert etter fristane i andre ledd, blir tilskot redusert med 1000 kroner per dag inntil 14 dagar etter utgått frist. Tilskotet kan ikkje overførast til eige eller pant.

Søknader om regionalt miljøtilskot som er levert innan 15. oktober kan endrast av søkar fram til 29. oktober utan at tilskotet blir avkorta. Søknadar om tilskot til drift av beitelag etter § 5 kan ikkje endrast etter 15. november.

§ 31. Administrasjon, dispensasjon og klage

Statsforvaltaren administrerer tilskota etter denne forskrifta.

Kommunen gjer vedtak om tilskot. Statsforvaltaren kan i særlege tilfelle dispensere frå føresegnene om tilskot fastsett i denne forskrifta.

Kommunen sitt vedtak kan klagast på til Statsforvaltaren. Vedtak fatta av Statsforvaltaren i første instans kan klagast på til Landbruksdirektoratet.

§ 32. Opplysningsplikt og kontroll

Den som søker tilskot pliktar å gi alle opplysingar som kommunen, Statsforvaltaren og Landbruksdirektoratet finn nødvendig for å kunne forvalte ordninga.

Kommunen, Statsforvaltaren og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetalinga av tilskot er riktig. Søkarer har plikt til å utlevere all bokføring, korrespondanse og nedteikningar som gjeld tilskotet. Opplysingar gitt i samband med søknaden om tilskot kan også bli kontrollerte ved telling og måling på dei eigedomane som føretaket nyttar i drifta.

§ 33. Avkorting ved regelverksbrot mv.

Heile eller delar av det samla tilskotet kan avkortast dersom føretaket:

- a. aktlaust eller forsettleg har drive eller driv verksemda i strid med anna regelverk for jordbruksverksemd.

- b. har brote føresegner i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller ikkje har ført journal over plantevernmidlar som føretaket har nytta seg av på areala det disponerer. Journalen skal innehalde opplysingar om namn på plantevernmiddelet som blir brukt, tidspunkt for behandlinga og dosa som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet blei brukt på. Tilskotet kan også bli avkorta dersom føretaket ikkje kan legge fram slike journalar for dei siste tre åra
- c. knytt til jordbruksarealet det disponerer ikkje har ei vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vassføring, målt horisontalt frå normalvasstanden til vassdraget. Vegetasjonssona kan ikkje bli jordarbeidd.
- d. på eller knytt til arealet føretaket disponerer gjer inngrep slik at kulturlandskapet får mindre verdi. Det kan likevel berre bli avkorta for inngrep på eigedomar som føretaket heilt eller delvis disponerer. Dersom anna regelverk ikkje er til hinder for det, kan kommunen på førehand godkjenne inngrep som reduserer openberre driftsmessige vanskar.

§ 34. Avkorting ved feilopplysningar og oversitting av frist

Heile eller delar av det samla tilskotet til føretaket kan bli avkorta dersom føretaket aktlaust eller forsettleg har gitt feil opplysingar i søknaden slik at søkjaren, eller andre, urettkomen har fått, eller kunne fått, utbetalt tilskot.

Tilskotet kan også bli avkorta dersom føretaket ikkje har halde dei fristane som kommunen, Statsforvaltaren eller Landbruksdirektoratet har sett for å kunne utføre sine kontrolloppgåver i medhald av §32.

§ 35. Tilbakebetaling og renter mv.

Urettkomen utbetalt tilskot kan krevjast tilbake frå føretaket, eller motreknast i seinare utbetaling av tilskot. Tilsvarande gjeld differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskot som følge av vedtak om avkorting etter §§ 33–34.

Det kan krevjast rentar når krav om tilbakebetaling ikkje er innfridd ved forfall. Ved grov aktløyse eller forsett kan renter krevjast frå tidspunktet for utbetalinga av det urettkomne tilskotet. Størrelsen på renta følger rentesatsen fastsett med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinka betaling m.m.

Krav frå offentleg styresmakt som følger av føretaket si jordbruksverksemd kan motreknast i seinare utbetalingar av tilskot til føretaket.

§ 36. Ikraftsetjing

Forskrifta trer i kraft straks. Samtidig blir forskrift av 17. juni 2019 nr. 740 om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket, Rogaland oppheva.